

Camilla Läckberg

Fyrvaktaren

Forum

Tidigare utgivning
Isprinsessan (2004)
Predikanten (2004)
Stenhuggaren (2005)
Olycksfågeln (2006)
Tyskungen (2007)
Sjöjungfrun (2008)

Bokförlaget Forum, Box 3159, 103 63 Stockholm
www.forum.se

Copyright © Camilla Läckberg 2009
Svensk utgåva enligt avtal med Nordin Agency
Omslagsbild © Niklas Bernstone
Omslagsdesign Anders Timrén
Satt hos Ljungbergs sätter i Köping
Tryckt 2009 hos ScandBook i Falun
ISBN 978-91-37-13409-3

Till Charlie

Det var först när hon placerade händerna på ratten som hon såg att de var blodiga. Handflatorna kändes klibbiga mot lädret. Men hon struntade i det, lade i backen och körde lite för häftigt ut från garageinfarten. Hörde hur gruset sprutade under däcken.

De hade en lång bilresa framför sig. Hon kastade en blick mot baksätet. Sam sov inlindad i täcket. Egentligen borde han sitta fastspänd, men hon hade inte hjärta att väcka honom. Hon fick köra så försiktigt hon kunde. Reflexmässigt lättade hon på gaspedalen.

Sommarnatten hade redan börjat ljusna. De mörka timmarna var över nästan innan de hade hunnit börja. Ändå kändes den här natten oändlig. Allt hade förändrats. Fredriks bruna ögon hade stirrat stelt i taket och hon hade förstått att det inte fanns något hon kunde göra. Hon var tvungen att rädda sig och Sam. Inte tänka på blodet, inte tänka på Fredrik.

Det fanns bara ett ställe hon kunde fly till.

Sex timmar senare var de framme. Fjällbacka hade börjat vakna. Hon parkerade bilen vid Sjöräddningen och funderade en stund på hur hon skulle kunna få med sig allt. Sam sov fortfarande djupt. Hon tog fram ett paket näsdukar ur handskfacket och torkade av händerna så gott det gick. Blodet var svårt att få bort. Sedan lyfte hon ut resväskorna ur bagageutrymmet och drog dem så snabbt hon kunde bort mot Badholmen där båten låg. Hon var orolig att Sam skulle hinna vakna, men hon hade låst bilen så att han inte skulle kunna ta sig ut och trilla i vattnet. Mödosamt lyfte hon ner väskorna i båten och låste upp kättingen som skulle förhindra att den blev stulen. Därefter småsprang hon tillbaka till bilen och kände lättnaden när hon såg att Sam sov lika lugnt som förut. Hon lyfte upp honom och bar honom i täcket bort till båten. Hon försökte titta på fötterna när hon klev i, och klarade sig utan att halka. Försiktigt lade hon ner Sam på durken och vred om startnyckeln. Motorn hostade

igång på första försöket. Det var längesedan hon hade kört båten, men det kändes som om hon skulle klara av det. Hon backade ut från båtplatsen och styrde ut ur hamnen.

Solen lyste men hade ännu inte börjat värma. Hon kände hur spänningen långsamt släppte, hur nattens fasa förlorade lite av sitt grepp om henne. Hon tittade på Sam. Tänk om det som hänt hade skadat honom för livet? En femåring var bräcklig, vem visste vad som hade gått sönder inuti honom? Hon skulle göra allt hon kunde för att göra honom hel igen. Pussa bort det onda, precis som när han hade cyklat omkull och skrubbat knäna.

Vägen ut var välbekant. Hon kände varje ö, varje skär. Hon styrde mot Väderöbod och kom längre och längre ut i kustbandet. Vågorna hade börjat gå lite högre, och fören smällde mot vattenytan efter varje topp. Hon njöt av känslan av saltvatten som stänkte upp i ansiktet och tillät sig att blunda några sekunder. När hon öppnade ögonen igen upptäckte hon Gråskär i fjärran. Hjärtat hoppade till. Det gjorde det alltid då ön kom i sikte och hon såg det lilla huset och fyren som reste sig vit och stolt mot den blå himlen. Ännu var hon för långt ifrån för att kunna se husets färg, men hon mindes den ljust grå nyansen och de vita knutarna. Och hon mindes de rosa stockrosor som växte vid den vägg som låg mest i lä. Där var hennes fristad, hennes paradiset. Hennes Gråskär.

Fjällbacka kyrka var fylld till sista raden och koret svämmade över av blommor. Kransar, buketter och fina sidenband med sista hälsningar.

Patrik kunde knappt förmå sig att titta på den vita kistan som stod mitt i blomsterhavet. Det var kusligt tyst inuti den stora stenkyrkan. På gamla människors begravningar kunde man alltid höra ett visst sorl. Meningar som "hon hade så ont att det nog var en välsignelse" utbyttes medan man såg fram emot kyrkkaffet efter ceremonin. Idag hördes inget sådant småprat. Alla satt tysta i sina bänkar med tungt hjärta och en känsla av orättvisa inombords. Så här skulle det inte vara.

Patrik harklade sig och tittade upp i taket för att försöka blinka bort tårarna. Han kramade Ericas hand. Kostymen kliade och stack, och han drog i skjortkragen för att få lite mer luft. Det kändes som om han skulle kvävas.

Klockorna uppe i tornet började ringa och det ekade mellan väggarna. Många ryckte till av ljudet och tittade mot kistan. Lena klev ut från sakristian och gick fram mot altaret. Det var Lena som hade vigd dem

i den här kyrkan, i vad som kändes som en annan tid, en annan verklighet. Då hade stämningen varit lätt, uppsluppen och ljus. Nu var hon allvarlig. Patrik försökte tyda hennes ansiktsuttryck. Tänkte hon också att det här var fel? Eller var hon trygg i förvisningen om att det fanns en mening med allt som skedde?

Tårarna kom igen och han torkade bort dem med baksidan av handen. Diskret stack Erica åt honom en näsduk. När sista orgeltonen klingade ut blev det stilla några sekunder innan Lena tog till orda. Hennes röst darrade en aning, och blev sedan allt stadigare.

”Livet kan förändras på ett ögonblick. Men Gud är med oss, även idag.”

Patrik såg hennes mun röra sig men slutade snart lyssna. Han ville inte höra. Den lilla barnatro han haft med sig genom livet hade slutligen försvunnit. Det fanns ingen mening med det som hänt. Åter kramade han Ericas hand.

”Jag kan stolt meddela att vi håller tidsplanen. Om drygt två veckor blir det ståtlig invigning av Badhotellet i Fjällbacka.”

Erling W Larson sträckte på sig och lät blicken svepa över kommunstyrelsens ledamöter som om han inväntade en applåd. Han fick nöja sig med ett antal gillande nickningar.

”Detta är en triumf för bygden”, förtydligade han. ”En total renovering av något som väl närmast kan betraktas som en klenod, samtidigt som vi nu kan erbjuda ett modernt och konkurrensförmågigt hälsocenter. Eller spa, som det så fint heter.” Han gjorde citationstecken i luften. ”Det som återstår nu är att finputsa det sista, låta några sällskap förhandsprova anläggningen och självklart få klart allt till den grandiosa öppningsfesten.”

”Det låter fantastiskt. Jag har bara några frågor.” Mats Sverin, som tillträtt posten som kommunens ekonomichef ett par månader tidigare, viftade med sin penna för att påkalla Erlings uppmärksamhet.

Men Erling låtsades inte höra. Han avskydde allt som hade med administration och redovisning att göra. Raskt förklarade han mötet avslutat och drog sig tillbaka till sitt spatiösa arbetsrum.

Efter misslyckandet med dokusåpan Fucking Tanum hade ingen trott att han skulle resa sig igen, men här var han nu med ett ännu mer storartat projekt. Själv hade han aldrig tvivlat, inte ens när kritikens vindar blåste som hårdast. Han var född vinnare.

Visst hade det kostat på, och det var därför han hade rest till hälso-

gården Ljuset i Dalarna för att vila upp sig. Det var ett lyckokast, för om han inte hade åkt dit hade han aldrig träffat Vivianne. Mötet med henne hade inneburit en vändpunkt, både yrkesmässigt och privat. Hon hade fångat honom som ingen annan kvinna gjort tidigare, och det var hennes vision som han nu förverkligade.

Han kunde inte motstå frestelsen att lyfta luren och ringa henne. Det var fjärde gången den här dagen, men ljudet av hennes röst gjorde att det pirrade i hela kroppen på honom. Han höll andan när signalerna gick fram.

”Hej, älskling”, sa han när hon svarade. ”Jag ville bara höra hur du har det?”

”Erling”, sa hon med det där speciella tonfallet som fick honom att känna sig som en kärlekskrank pojke. ”Jag har det precis lika bra som jag hade det när du ringde för en timme sedan.”

”Vad fint”, sa han och flinade fåraktigt. ”Jag ville bara försäkra mig om att du har det bra.”

”Jag vet, och jag älskar dig för det. Men vi har mycket kvar som måste ordnas före invigningen, och du vill väl inte att jag ska behöva jobba hela kvällarna?”

”Absolut inte, raringen.”

Han bestämde sig för att inte ringa och störa henne mer. Kvällarna var heliga.

”Jobba på du, så ska jag göra detsamma här.” Han pussade ett par gånger in i luren innan han lade på. Sedan lutade han sig tillbaka på kontorsstolen, knäppte händerna bakom huvudet och tillät sig att drömma en stund om kvällens kommande fröjder.

Det luktade instängt i huset. Annie ställde upp alla dörrar och fönster och lät den friska vinden blåsa genom rummen. En vas var nära att slås omkull av korsdraget, men hon fångade den i sista sekund.

Sam låg i det lilla rummet invid köket. I alla år hade de kallat det gästrummet, trots att det hade varit hennes. Hennes föräldrar hade sovit på övervåningen. Hon tittade till honom, svepte en sjal om axlarna och lyfte ner den stora, rostiga nyckeln som alltid hängde på en spik innanför ytterdörren. Sedan gick hon ut på klipporna. Blåsten gick rakt igenom kläderna, och med huset i ryggen blickade hon mot horisonten. Den enda bebyggelsen som fanns på ön förutom huset var fyren. Den lilla sjöboden nere vid bryggan var så liten att den inte riktigt räknades.

Hon gick bort till fyren. Gunnar måste ha smörjt låset, för nyckeln gled runt med förvånansvärd lätthet. Dörren knarrade när hon drog upp den. Därinnanför började trappstegen nästan direkt, och hon höll sig i räcket medan hon klättrade uppför den smala, branta trappan.

Utsikten var andlöst vacker, det hade hon alltid tyckt. Åt ena hållet syntes bara hav och horisont, åt det andra bredde skärgården ut sig med sina öar, kobbar och skär. Det var många år sedan fyren hade varit i bruk. Nu stod den på ön som ett monument över svunna tider. Lampan hade slocknat, och plåt och bultar rostade sakta sönder under påverkan av saltvatten och vind. Som barn hade hon älskat att leka här uppe. Det var så litet, som en lekstuga högt över marken. De enda möbler som fick plats var en säng, där fyrvaktarna hade vilat under de långa passen, och en stol där de kunde sitta och titta ut över farvattnen.

Hon lade sig på sängen. En unken doft slog upp från överkastet, men ljuden omkring henne var desamma som när hon var liten. Skränet från fiskmåsar, vågorna som slog mot klipporna, det knarrande, stånkande ljudet som fyren själv gav ifrån sig. Allt hade varit så enkelt då. Hennes föräldrar hade oroat sig för att hon som enda barnet skulle bli uttråkad på ön. Det hade de inte behövt. Hon älskade att vara här. Och hon hade inte varit ensam. Men det var något hon inte hade kunnat förklara för dem.

Mats Sverin suckade och skyfflade runt papperen på skrivbordet framför sig. Idag var en sådan där dag då han inte kunde sluta tänka på henne. Inte kunde sluta undra. Sådana dagar fick han inte mycket gjort, men de kom mer och mer sällan nu. Han hade börjat släppa taget, åtminstone ville han tro det. Sanningen var nog den att han aldrig skulle kunna göra det helt. Fortfarande såg han hennes ansikte klart framför sig och på ett sätt var han tacksam för det. Samtidigt önskade han att bilden skulle bli suddig, otydlig.

Han försökte åter koncentrera sig på arbetet. Bra dagar kunde han tycka att det var riktigt roligt. Det var en utmaning att sätta sig in i en kommuns ekonomi med dess ständiga avvägningar mellan politiska hänsynstaganden och det marknadsmässigt förnuftiga. Under de månader han hade jobbat här hade förstås mycket av hans tid gått åt till Projekt Badis. Det glädde honom att den gamla byggnaden äntligen hade restaurerats. Liksom majoriteten av Fjällbackabor, både de som fortfarande bodde kvar och de som flyttat därifrån, hade han varenda gång han

passerade den en gång så vackra byggnaden beklagat att den tillåtits att förfalla. Nu hade den återfått sin forna glans.

Förhoppningsvis hade Erling rätt i sina svulstiga utfästelser om den enorma framgång som verksamheten skulle ha. Men Mats var tveksam. Projektet hade redan dragit på sig enorma kostnader för ombyggnaden, och den affärsplan som lagts fram var byggd på alldeles för positiva kalkyler. Han hade vid flera tillfällen försökt framföra sin åsikt, utan att få någon respons. Dessutom hade han en olustig känsla av att något inte stämde, trots att han gång på gång hade gått igenom det ekonomiska underlaget utan att hitta annat än att de upplupna kostnaderna var enorma.

Han tittade på klockan och såg att det var lunchtid. Det var längesedan han hade haft någon egentlig aptit, men han visste att han måste äta. Idag var det torsdag, vilket innebar pannkakor och ärtsoppa på Källaren. Lite borde han kunna få ner i alla fall.

Det var bara de närmaste som skulle närvara vid gravsättningen. De övriga försvann tysta åt andra hållet, ner mot samhället. Erica tog ett hårt grepp om Patriks hand. De gick precis bakom kistan, och det kändes som om varje steg sände en stöt rakt in i hjärtat på henne. Hon hade försökt övertala Anna att inte utsätta sig för det här, men systemen hade insisterat på att hon ville ha en riktig begravning. Önskan hade gjort att hon tillfälligt vaknade upp ur sitt apatiska tillstånd, så Erica hade gett upp försöken att få henne att ändra sig och istället hjälpt till med alla de nödvändiga förberedelserna så att Anna och Dan skulle kunna begrava sin son.

På en punkt hade hon ändå inte gett efter för systemen. Anna hade velat att alla barnen skulle vara med, men Erica hade bestämt att de små skulle få stanna hemma. Endast de två äldsta, Dans döttrar Belinda och Malin, var där. Lisen, Adrian, Emma och Maja passades av Patriks mamma Kristina. Även tvillingarna, förstås. Erica hade varit lite orolig för att det skulle bli för mycket för Kristina, men svärmodern hade lugnt försäkrat att hon nog skulle kunna hålla ungarna vid liv de två timmar som begravningen tog.

Det värkte i bröstet när hon såg Annas nästan kala huvud framför sig. Läkarna hade fått raka av henne allt hår för att kunna borra sig igenom skallbenet och lätta på trycket som hade byggts upp och som riskerade att framkalla permanenta skador om det inte åtgärdades. Nu hade lite fjunigt hår börjat växa ut, men det var mörkare än tidigare.

Till skillnad från Anna, och från föraren i den andra bilen som dött omedelbart vid kraschen, hade Erica klarat sig mirakulöst bra. Hon hade fått en ordentlig hjärnskakning och brutit ett par revben. Tvillingarna hade visserligen varit små när de föddes med akut kejsarsnitt, men de hade varit starka och friska och fått komma hem från sjukhuset efter två månader.

Erica brast nästan i gråt när hon flyttade blicken från systemns fjuniga huvud till den lilla vita kistan. Förutom att Anna fått allvarliga skullskador hade hon brutit bäckenbenet. Man hade gjort akut kejsarsnitt även på henne, men skadorna på barnet hade varit så omfattande att läkarna inte gett dem något större hopp. Och en vecka gammal hade den lille pojken slutat andas.

Begravningen hade fått vänta eftersom Anna inte kunnat lämna sjukhuset. Men igår hade hon fått komma hem. Och idag begravdes hennes son som skulle ha fått ett liv fyllt av så mycket kärlek. Erica såg hur Dan lade handen på Annas axel när han försiktigt parkerade rullstolen intill gravplatsen. Anna skakade av sig handen. Så hade det varit sedan olyckan. Det var som om hennes smärta var så stor att hon inte kunde dela den med någon annan. Dan däremot behövde dela sin, men inte med vem som helst. Både Patrik och Erica hade försökt prata med honom, och alla i hans närhet hade gjort vad de kunnat. Men han ville inte dela sorgen med någon annan än Anna. Och hon kunde inte.

För Erica var Annas reaktion ändå begriplig. Hon kände sin syster så väl och visste vad hon hade varit med om. Livet hade redan varit hårdhänt mot Anna, och det här hotade att bli det som slutligen fick allt att brista. Men även om Erica förstod, önskade hon att allting hade varit annorlunda. Anna behövde Dan mer än någonsin, och Dan behövde Anna. Nu stod de som två främlingar bredvid varandra, medan den lilla kistan sakta sänktes ner i jorden.

Erica sträckte sig fram och lade handen på Annas axel. Den fick ligga kvar.

Fyllt av rastlös energi började Annie städa och tvätta. Vädringen hade gjort gott, men lukten av instängdhet satt ändå kvar i gardiner och sängkläder och hon slängde ner allt i en stor tvättkorg som hon tog med ner till bryggan. Utrustad med lite tvättsåpa och den gamla tvättbrådan som funnits i huset så länge hon kunde minnas kavlade hon upp ärmarna och började det hårda arbetet med att tvätta allt för hand. Emellanåt slängde

hon ett öga på huset för att försäkra sig om att Sam inte hade vaknat och sprungit ut. Men han sov ovanligt länge. Kanske var det något slags chockreaktion, och då var det säkert bra att han fick sova ordentligt. En timme till, bestämde hon, sedan skulle hon väcka honom och se till att han fick i sig lite mat.

Med ens insåg Annie att det antagligen inte fanns så mycket att äta. Hon hängde upp all tvätt på vindan utanför huset och gick sedan in för att se efter i skåpen. En burk Campbells tomatsoppa och en burk med Bullens pilsnerkorv var allt hon hittade. Utgångsdatumerna vågade hon inte titta på. Men sådana matvaror skulle ju hålla i evighet, och hon och Sam borde nog kunna klara sig på det idag.

Det lockade henne inte att bege sig in till samhället. Hon var trygg här. Hon ville inte träffa människor, hon ville vara i fred. Annie fundrade en stund där hon stod med soppburken i handen. Det fanns bara en lösning. Hon fick ringa Gunnar. Han hade sett om huset åt henne efter föräldrarnas död, och hon skulle säkert kunna be honom om hjälp. Den fasta telefonen fungerade inte längre, men mobiltelefonen hade bra täckning och hon knappade fram numret.

"Sverin."

Namnet väckte så många minnen att Annie hoppade till. Det tog några sekunder innan hon kunde samla sig tillräckligt för att prata.

"Hallå? Är det någon där?"

"Ja, hej, det är Annie."

"Annie!" utropade Signe Sverin.

Annie log. Hon hade alltid älskat Signe och Gunnar, och kärleken var besvarad.

"Lilla gumman, är det du? Ringer du från Stockholm?"

"Nej, jag är på ön." Till sin förvåning kände hon hur det stockade sig i halsen. Hon hade bara sovit några få timmar, och tröttheten gjorde väl henne överdrivet känslös. Hon harklade sig. "Jag kom igår."

"Men kära nån, du skulle ha förvarnat oss, så skulle vi ha åkt ut och städat. Det måste se förskräcklig ut, och..."

"Det var ingen större fara med städningen." Annie avbröt försiktigt Signes svada. Hon hade glömt hur mycket och hur fort hon kunde prata. "Ni har hållit efter allting bra här ute. Och det gjorde mig inget att städa och tvätta lite."

Signe fnyste.

"Ja, jag tycker gott du kunde ha bett om hjälp. Vi har ju ändå inget

vettigt för oss nu för tiden, jag och Gunnar. Inga barnbarn att ta hand om ens. Men Matte har flyttat hem från Göteborg. Han har fått jobb på kommunen i Tanum.”

”Vad roligt för er. Hur kom det sig att han bestämde sig för det?” Hon såg Matte framför sig. Blond, brunbränd och alltid glad.

”Jag vet inte riktigt. Det kom rätt hastigt på. Men han var med om en olycka och sedan har jag fått för mig ... Nej, förresten, det var inget. Bry dig inte om en gammal käring som surrar för mycket. Vad var det du hade på hjärtat, Annie? Något vi kan hjälpa till med? Och har du lilleman med dig? Det vore så roligt att se honom.”

”Jo, Sam är med, men han är lite sjuk.”

Annie tystnade. Inget skulle glädja henne mer än att Signe fick träffa hennes son. Men inte förrän de hade kommit till ro på ön, inte förrän hon hade sett hur mycket han hade påverkats av det som hänt.

”Det var just därför jag tänkte höra om jag kan få hjälp med en sak. Vi har lite dåligt med mat här ute, och jag vill inte tvinga upp Sam och åka in ...” Hon hann inte avsluta meningen förrän Signe avbröt henne.

”Jamen, det förstår du väl att vi så gärna hjälper till med. Gunnar ska ändå ut med båten i eftermiddag, och jag kan gå och handla åt dig. Säg bara till vad ni behöver.”

”Jag har kontanter som jag kan ge Gunnar, om ni har möjlighet att lägga ut.”

”Självklart, hjärtat. Nå, vad ska jag skriva upp på inköpslistan?”

Annie kunde se framför sig hur Signe tog på sig sina läsglasögon och satte dem längst ut på nästippen medan hon sträckte sig efter penna och papper. Tacksamt rabblade Annie upp allt hon kunde komma på att de behövde. Inklusivt en påse godis till Sam, annars skulle det bli besvärligt när lördagen kom. Han hade fantastiskt bra koll på veckodagarna och redan på söndagen började han räkna ner till nästa påse med lördagsgodis.

När de hade avslutat samtalet funderade hon på att gå in och försiktigt väcka Sam. Men något sa henne att hon skulle låta honom vara ännu en stund.

Arbetet stod stilla på stationen. Bertil Mellberg hade med ovanlig fin-känslighet frågat Patrik om han ville att de skulle komma till begravningen. Men Patrik hade skakat på huvudet. Han hade bara varit tillbaka några dagar på jobbet, och alla tassade på tå kring honom. Till och med Mellberg.

Paula och Mellberg hade varit först vid olycksplatsen. När de hade sett de båda bilarna, hopknycklade till oigenkännlighet, hade de omöjligt trott att någon i dem skulle ha överlevt. De hade kikad in genom fönstret på den ena bilen och genast känt igen Erica. Det hade bara gått en halvtimme sedan ambulansen hade hämtat Patrik på stationen, och nu var hans fru död eller åtminstone mycket allvarligt skadad. Ambulanspersonalen hade inte kunnat ge några klara besked om skadornas omfattning, och brandkårens arbete med att skära upp bilen hade gått outhärdligt långsamt.

Martin och Gösta hade varit på utryckning och fick beskedet om olyckan och Patriks kollaps flera timmar senare. De hade åkt till sjukhuset i Uddevalla och vankat av och an i korridorerna hela kvällen. Patrik låg på intensivvården, och både Erica och hennes syster Anna som suttit bredvid henne i bilen opererades akut.

Men nu var Patrik tillbaka. Tack och lov hade han inte fått en hjärtinfarkt som de först befarat utan drabbats av kärlekskramp. Efter drygt tre månaders sjukskrivning hade läkarna gett honom tillåtelse att börja arbeta igen, med stränga order om att inte stressa. Hur nu det skulle gå till, tänkte Gösta. Med nästan nyfödda tvillingar hemma, och så det som hänt Ericas syster. Fan själv skulle bli stressad i det läget.

”Skulle vi ha gått ändå?” sa Martin och rörde runt med skeden i sin kaffekopp. ”Patrik kanske sa nej, fast han egentligen ville att vi skulle stå på oss och komma.”

”Nej, jag tror nog Patrik menade det.” Gösta kliade stationshunden Ernst bakom örat. ”Det är säkert tillräckligt med folk där ändå. Vi gör mer nytta här.”

”Hur tänker du då? Inte en jävel har hört av sig på hela dagen.”

”Lugnet före stormen. Framåt juli kommer du att längta till en dag utan fylla, inbrott och bråk.”

”Sant”, sa Martin. Han hade alltid varit minstingen på stationen, men kände sig inte så grön längre. Nu hade han fått några års erfarenhet och deltagit i ett par minst sagt tunga utredningar. Dessutom hade han blivit pappa, och det hade känts som om han växte flera decimeter i samma ögonblick som Pia födde deras dotter.

”Såg du inbjudan vi har fått?” Gösta sträckte sig efter ett Ballerinakex och började den sedvanliga proceduren att omsorgsfullt separera den ljusa ringen från den mörka botten.

”Vilken inbjudan?”

”Vi ska tydligen få äran att vara försökskaniner på det där nya stället de håller på och bygger i Fjällbacka.”

”Det på Badis?” Martin vaknade till en aning.

”Jajamensan, Erlings nya projekt. Vi får väl hoppas att det här går bättre än de där Fucking Tanum-tokerierna.”

”Jag tycker det låter trevligt. Många killar skrattar vid tanken på att göra en ansiktsbehandling, men jag gjorde en i Göteborg en gång och jävlar vad skönt det var. Jag hade hud som en barnrumpa i veckor efteråt.”

Gösta tittade med avsmak på sin unge kollega. Ansiktsbehandling? Över hans döda kropp att någon skulle få kleta in en massa gegga i ansiktet på honom. ”Nåja, vi får väl se vad de har att erbjuda. Jag hoppas i alla fall på lite schyst käk. Kanske en efterrättsbuffé.”

”Knappast”, skrattade Martin. ”Sådana där ställen brukar handla mer om att hålla formen än om att göda kagen.”

Gösta såg på honom med förorrättad min. Han vägde på grammet lika mycket som när han tog studenten. Med en fnysning tog han en kaka till.

Det rådde fullt kaos när de klev in i huset. Maja och Lisen hoppade i soffan, Emma och Adrian slogs om en DVD-film och tvillingarna skrek för full hals. Patriks mamma såg ut som om hon närsomhelst var beredd att slänga sig ut från ett stup.

”Tack gode gud att ni är hemma”, undslapp hon sig och lämnade över varsin skrikande bebis till Patrik och Erica. ”Jag förstår inte vad som för i ungarna. De har varit som tokiga. Och de här två har jag försökt mata, men när jag matar den ena skriker den andra, och då blir den första distraherad och kan inte äta utan börjar skrika igen och ...” Hon tystnade för att hämta andan.

”Sätt dig, mamma”, sa Patrik. Han gick för att hämta en flaska till Anton, som han fått i sin famn. Pojken var högröd i ansiktet och skrek så högt hans lilla kropp förmådde.

”Tar du med en flaska till Noel också?” Erica försökte trösta sin skrikande son.

Anton och Noel var fortfarande så små. Inte alls som Maja, som hade varit stor och robust redan som bebis. Ändå var de enorma nu i jämförelse med när de föddes. Som små fågelungar hade de legat i varsin kuvös, med slangar kopplade till de tunna armarna. De var kämpar, hade man

sagt på sjukhuset. De hade snabbt hämtat sig och börjat växa, och åt för det mesta med god aptit. Men oron fanns fortfarande där ibland.

”Tack.” Erica tog emot flaskan som Patrik räckte henne och satte sig i den ena fåtöljen med Noel i famnen. Han började genast äta glupskt av ersättningen. Patrik slog sig ner i den andra med Anton, som tystnade lika raskt som sin bror. Det fanns onekligen fördelar med att amningen inte hade fungerat, tänkte Erica. De kunde dela på ansvaret för bebisarna på ett sätt som inte hade varit möjligt med Maja, då det hade känts som om dottern suttit klistrad vid hennes bröst dygnet runt.

”Hur var det?” sa Kristina. Hon lyfte ner Maja och Lisen från soffan och sa åt dem att gå upp och leka på Majas rum istället. Emma och Adrian hade redan försvunnit upp, så de var inte nödbedda.

”Ja, vad ska man säga”, sa Erica. ”Jag är orolig för Anna.”

”Jag med.” Patrik skruvade försiktigt på sig för att hitta en bekvämare ställning. ”Det känns som om hon stänger ute Dan. Hon håller honom ifrån sig.”

”Jag vet. Jag har försökt prata med henne. Men efter allt hon har varit med om ...” Erica skakade på huvudet. Det var så enormt orättvist. Anna hade i många år levt i vad som närmast kunde beskrivas som ett helvete, men den senaste tiden hade hon äntligen verkat få ro i sinnet. Och hon hade varit så lycklig över barnet som hon och Dan väntade. Nej, det som hänt var ofattbart grymt.

”Emma och Adrian verkar ändå hantera det relativt bra.” Kristina kastade en blick upp mot övervåningen där barnens glada skratt hördes.

”Jo, kanske det”, sa Erica. ”Just nu är de nog mest glada över att ha fått hem mamma igen. Men jag är inte säker på att reaktionen på det som hänt har kommit än.”

”Du har nog rätt”, sa Kristina och tittade på sin son. ”Och du, då? Borde inte du vara hemma lite till för att vila upp dig ordentligt? Ingen tackar dig för att du sliter ihjäl dig på den där stationen. Det som hände var en varningsklocka.”

”Just nu är det nog lugnare där än här”, sa Erica med en nick mot tvillingarna. ”Men visst, jag har sagt samma sak.”

”Jag mår bara bra av att börja jobba igen, men jag skulle stanna hemma längre om du bad mig, det vet du.” Patrik ställde den tomma nappflaskan framför sig på vardagsrumsbordet och lade vant upp Anton på axeln för att han skulle rapa.

”Vi klarar oss alldeles utmärkt nu.”

Erica menade det hon sa. Efter Majas födelse hade det känts som om hon ständigt gick omkring i en tjock dimma, men den här gången var allt annorlunda. Kanske hade omständigheterna kring tvillingarnas födelse inte lämnat utrymme för någon depression. Dessutom hjälpte det att de hade fått fasta rutiner redan på sjukhuset. Nu sov och åt de snällt på bestämda tider, och dessutom samtidigt. Nej, hon var inte ett dugg orolig för om hon skulle klara av att ta hand om sina barn. Hon var lycklig för varje sekund hon fick vara med dem. Det hade varit så oerhört nära att hon mist dem.

Hon blundade, böjde sig fram och satte näsan mot Noels hjässa. För ett ögonblick fick det fjunjiga huvudet henne att tänka på Anna, och hon blundade ännu hårdare. Måtte hon komma på ett sätt att hjälpa sin syster, för just nu kände hon sig ganska maktlös. Hon tog ett djupt andetag för att låta sig tröstas av Noels doft.

”Min älskling”, mumlade hon mot hans huvud. ”Min älskling.”

”Hur går det på jobbet då?” Signe försökte anslå en lätt ton medan hon lade upp köttfärslimpa, gröna ärter, potatismos och gräddsås på en tallrik. En rejäl portion.

Ända sedan Matte flyttat hem igen hade han mest petat i maten, trots att hon hade lagat hans favoriträtter varje gång han åt middag hos dem. Frågan var om han åt något alls när han var ensam i sin lägenhet. Mager som en skrika var han i alla fall. Tack och lov såg han åtminstone friskare ut, nu när spåren efter misshandeln försvunnit. Då de hälsade på honom på Sahlgrenska hade hon inte kunnat hålla tillbaka ett rop av förskräckelse. Han hade varit helt sönderslagen. Ansiktet hade varit så svullet att det knappt gick att se att det var Matte som låg där.

”Det går bra.”

Signe ryckte till vid ljudet av hans röst. Svaret på frågan hade dröjt så länge att hon hade hunnit glömma att hon ställt den. Matte plöjde ner gaffeln i potatismosen och skyfflade på en bit köttfärslimpa. Hon kom på sig själv med att hålla andan när hon med blicken följde gaffelns väg mot munnen.

”Sluta stirra på pojken när han äter”, muttrade Gunnar. Han var redan i färd med att lägga för sig en ny portion.

”Förlåt”, sa hon och ruskade på huvudet. ”Jag ... jag är bara så glad att du äter.”

”Jag håller inte på att svälta ihjäl, mamma. Ser du. Jag äter.” Som på

trots lassade han på en rejäl tugga till på gaffeln och stoppade snabbt in den i munnen innan den hotade att kantra.

”De sliter väl inte ut dig på kommunen?”

Signe fick ännu en irriterad blick från Gunnar. Hon visste att han tyckte hon var för överbeskyddande, att hon borde låta sonen vara i fred lite. Men hon kunde inte hjälpa det. Matte var hennes enda barn, och sedan den decemberdag då han föddes, för snart fyrtio år sedan, hade hon med jämna mellanrum vaknat med nattlinnet genomblött av svett och huvudet fullt av mardrömmar om hemskheter och fasor som hade drabbat honom. Ingenting i livet var viktigare än att han hade det bra. Så hade hon alltid sett det. Och hon visste att det var likadant för Gunnar, som dyrkade sin son lika mycket som hon. Han var bara bättre rustad att stänga ute de mörka tankar som kärleken till ett barn förde med sig.

Själv var hon ständigt medveten om att hon kunde mista allt på bara någon sekund. När Matte var bebis drömde hon om dolda hjärtfel och tvingade läkarna att göra en grundlig undersökning som visade att sonen var vid perfekt hälsa. Första året sov hon inte mer än någon timme åt gången, eftersom hon var tvungen att hela tiden gå upp och kontrollera att han andades. När han blev större, och ända upp i skolåldern, delade hon hans mat i så små bitar att de inte skulle kunna fastna i strupen och strypa hans lufttillförsel. Och hon drömde om bilar som körde rakt in i hans mjuka lilla kropp.

Då han kom upp i tonåren blev hennes drömmar än otäckare. Spritkoma, fyllekörning, slagsmål. Ibland kastade hon sig så häftigt av och an i sängen att hon väckte Gunnar. De febriga mardrömmarna hade avlöst varandra och till slut tvingat henne att sitta uppe och vänta tills Matte kom hem, med blicken riktad ömsom ut genom fönstret, ömsom på telefonen. Hjärtat hoppade till i bröstet varje gång hon hörde hur någon därutanför närmade sig huset.

Nätterna hade blivit något lugnare efter att han flyttade hemifrån. Egentligen var det märkligt, för rädslan borde snarare ha ökat när hon inte längre kunde vaka över honom. Men hon visste att han inte skulle ta några onödiga risker. Han var försiktig, så mycket hade hon lyckats lära honom. Och han var omtänksam och skulle aldrig kunna göra någon annan illa. Med hennes logik innebar det att ingen skulle vilja göra honom illa heller.

Hon log vid minnet av alla djur han hade släpat hem genom åren. Skadade, övergivna eller bara allmänt luggslitna. Tre katter, två påkörda

igelkottar och en gråsparv med skadad vinge. För att inte tala om ormen som hon upptäckte av en händelse när hon skulle lägga ner nytvättade kalsonger i hans byrålåda. Efter den incidenten fick han svära på heder och samvete att reptiler skulle lämnas åt sitt öde, oavsett hur skadade eller övergivna de var. Han hade motvilligt accepterat.

Det hade förvånat henne att han inte hade blivit veterinär eller läkare. Men han hade verkat tycka om sina studier på Handelshögskolan, och vad hon förstått hade han gott huvud för siffror. Han verkade också trivas med sitt arbete på kommunen. Ändå var det något hos honom som fick henne att undra. Hon kunde inte sätta fingret på vad det var, men drömmarna hade börjat komma igen. Varje natt vaknade hon svettigt, med fragment av bilder i huvudet. Allt var inte som det skulle, men hennes försynta frågor bemöttes bara med tystnad. Därför hade hon koncentrerat sig på att få honom att äta. Bara han lade på sig några kilo skulle nog allt bli bra.

"Ska du inte äta lite till?" vädjade hon när Matte lade ner gaffeln med hälften av den enorma portionen kvar på tallriken.

"Nej, men sluta nu, Signe", sa Gunnar. "Låt honom vara."

"Det gör inget", sa Matte och log ett blekt leende.

Mammas pojke. Han ville inte att hon skulle få bannor för hans skull, även om hon efter över fyrtio år med sin make visste att han skällde värre än han bet. Snällare karl fick man nog leta efter. Det dåliga samvetet kom över henne, som så många gånger förr. Hon visste att det var hos henne felet låg, att hon oroade sig för mycket.

"Förlåt, Matte. Det är klart att du inte behöver äta mer."

Hon använde smeknamnet han hade haft sedan han började prata och inte kunde säga sitt eget namn ordentligt. Han hade kallat sig själv Matte, och sedan hade alla andra också gjort det.

"Vet du vem som är här hemma på besök?" fortsatte hon glättigt och sträckte sig efter tallrikarna för att börja duka av.

"Nej, ingen aning."

"Annie."

Matte ryckte till och tittade på henne.

"Annie, min Annie?"

Gunnar skrockade. "Jo, jo, jag visste väl att det skulle få dig att vakna till. Du är allt fortfarande lite svag för henne."

"Äh, lägg av."

Signe såg plötsligt tonåringen framför sig, med luggen hängande i ögo-

nen medan han stammande förklarade att han hade skaffat tjej.

”Jag körde ut lite mat till henne idag”, sa Gunnar. ”Hon är på Gastholmen.”

”Usch, kalla den inte så.” Signe rös. ”Den heter ju Gråskär.”

”När kom hon?” sa Matte.

”Igår, tror jag. Och hon har pojken med sig.”

”Hur länge ska hon stanna?”

”Det visste hon inte, sa hon.” Gunnar lade in en prilla under överläppen och lutade sig nöjt tillbaka mot stolsryggen.

”Var hon ... var hon sig lik?”

Gunnar nickade. ”Jodå, visst var hon sig lik, lilla Annie. Lika grann som alltid. Lite sorgsen på ögonen, tycker jag, men det kanske bara var inbillning. Det kan ju vara någon fnurra på tråden där hemma. Vad vet jag?”

”Sådant ska man inte spekulera i”, bannade Signe. ”Såg du pojken?”

”Nej, Annie mötte mig nere vid bryggan och jag hann inte stanna till någon längre stund. Men åk ut och hälsa på henne, vet jag.” Gunnar vände sig mot Matte. ”Hon blir säkert glad för lite besök där ute på Gastholmen. Förlåt, Gråskär”, lade han till med en retsam blick på sin hustru.

”Det där är bara trams och gammal vidskeplighet. Jag tycker inte man ska uppmuntra sådant”, sa Signe med en djup rynka mellan ögonbrynen.

”Annie tror på det”, sa Matte tyst. ”Hon sa alltid att hon visste att de var där.”

”Vilka de?” Egentligen ville Signe byta samtalsämne, men hon var spänd på vad Matte skulle svara.

”De döda. Annie sa att hon såg och hörde dem ibland, men att de inte ville något ont. Att de bara hade blivit kvar.”

”Fy. Nu tycker jag vi tar efterrätt istället. Jag har kokat rabarberkräm.” Signe reste sig häftigt. ”Men en sak har pappa rätt i även om han pratar en massa strunt, och det är att hon nog skulle bli glad för ett besök.”

Matte svarade inte. Han såg ut att vara långt borta i tankarna.

Fjällbacka 1870

Emelie var livrädd. Hon hade aldrig ens sett havet. Än mindre varit ute på det i vad som kändes som en mycket rank båt. Hårt greppade hon om relingen. Det kändes som om hon kastades fram och tillbaka av vågorna, utan möjlighet att hålla emot eller styra sin kropp. Hon sökte Karls blick, men han stod sammanbiten och stirrade mot det som väntade dem långt där framme.

Orden ringde fortfarande i hennes öron. Det var säkert bara en skrockfull gammal gummas struntprat, men de hade ändå bitit sig fast. Gumman hade frågat vart de skulle när de lastade sina tillhörigheter på den lilla segelbåten nere i Fjällbackas hamn.

"Gråskär", hade hon glatt svarat. "Min man Karl är den nye fyrvaktaren där."

Men gumman hade inte låtit sig imponeras. Istället hade hon fnyst och med ett litet underligt skratt sagt:

"Gråskär? Jo, jo. Häromkring finns det ingen som kallar den ön för Gråskär."

"Jaså." Emelie hade fått en känsla av att hon inte borde fråga mer, men nyfikenheten hade tagit överhanden. "Vad kallar ni den då?"

Gumman svarade först inte. Sedan sänkte hon rösten.

"Häromkring kallas den för Gastholmen."

"Gastholmen?" Emelies nervösa skratt hade klingat ut över vattnet i den tidiga morgonen. "Vad märkligt. Varför då?"

Ögonen hade glittrat på gumman när hon svarade. "För det sägs att de som dör där aldrig lämnar ön." Sedan hade hon vänt på klacken och Emelie hade stått kvar bland kappsäckar och koffertar med en märklig klump i magen istället för den glädje och förväntan som funnits där bara några ögonblick tidigare.

Och nu kändes det som om hon skulle möta döden vilken stund som helst. Havet var så stort, så otämjt, och det liksom sög henne mot sig. Hon kunde inte simma, och om någon av vågorna som tedde sig så stora men som Karl

förklarar bara var små dyningar, skulle välta båten, var hon övertygad om att hon skulle dras ner i djupet. Hon höll sig ännu hårdare i relingen med blicken fäst i golvet, eller durken som Karl påstod att det kallades.

”Där framme ser du Gråskär.”

Karls röst uppmanade henne att titta, och hon tog ett djupt andetag och lyfte blicken åt det håll dit fören pekade. Det första som slog henne var hur vacker ön var. Den var liten, men huset tycktes glänsa i solskenet och de grå klipporna glittrade. Hon såg stockrosor vid den ena husgaveln och förundrades över hur de kunde frodas så i den karga miljön. Västerut stupade ön brant nedåt, som om klippan blivit huggen mitt itu. Men åt de andra väderstrecken sluttade klipporna mjukt ner i vattnet.

Plötsligt kändes inte vågorna runt dem så vilda längre. Hon längtade fortfarande tills hon skulle få känna fast mark under fötterna, men Gråskär hade redan förtrollat henne. Och gummans ord om Gastholmen förpassade hon långt bak i tankarna. Inget som var så vackert kunde dölja något ont.